

Erhvervsministeriet og Erhvervsstyrelsen

Att:

rasjon@erst.dk

liswil@erst.dk

johped@erst.dk

labomo@em.dk

11. april 2023

Høringsvar vedr. "The Single Market at 30" (COM (2023) 162 final)

Generelle bemærkninger

Det indre marked er 30 år gammelt. Det indre marked er en massiv sejr for det europæiske samarbejde – både de der har været med hele vejen og de der (som Danmark) er kommet med senere.

Det indre marked er verdens største integrerede handelsområder inkluderende 440 millioner forbrugere i Europa, 23 millioner virksomheder og jobs til 128 millioner mennesker. Området står for 18 % af det globale BNP og har skabt et 9% højere BNP for EU end det ville være tilfældet uden. Det er i sig selv værd at fejre den sejr og følgende også at sikre at det indre marked fastholdes, udvikles og også fremover kan skabe yderligere vækst og arbejdspladser for Danmark og EU.

Det indre marked er et afgørende rammevilkår for danske virksomheder. Fri bevægelighed af mennesker, services, varer og kapital åbner et marked for danske virksomheder og skaber færre barrierer for et marked der er i størrelsesordenen 80 gange større end det danske og dette er ikke inkluderende de mange handelsaftaler som også er sikret gennem EU-samarbejdet.

Der er dog stadig et stort potentiale for forbedringer. Indre markedsreglerne undergraves, er ikke fuldt implementerede eller håndhæves ikke fuldt ud i en række medlemsstater og særligt integrationen ift. til service, der udgør den største (og en stigende) del af den europæiske økonomi, hænger ift. det der kunne opnås.

De fire friheder har skabt enorm værdi for Danmark og Europa – det skal vi bygge videre på. I den geopolitiske og konkurrenceevnemæssige situation som Danmark og Europa står i, har vi ikke råd til at lade være. Kommissionen anslår det uudnyttede potentiale ved alene at fjerne barrierer ift. den fri bevægelighed for varer og tjenesteydelser i medlemsstaterne til 713 milliarder EUR. Det endnu uforløste økonomiske potentiale ved en fuld implementering af Servicedirektivet alene er tidligere estimeret til i omegnen af 297 milliarder euro, svarende til 2,1 pct. af EU's BNP.

Specifikke bemærkninger

Side 2 (Afsnit 2.1):

Dette afsnit oplister alt overvejende eksisterende vindinger og lovgivninger for det indre marked. Dansk Erhverv er alt overvejende enige i beskrivelsen af disse om end der også er områder hvor situationen er lidt mere kompliceret. Eksempelvis er udviklingen af gensidig anerkendelse af professionelle kvalifikationer, ikke tilfredsstillende – det går for langsomt og er afgørende for integrationen ift. serviceydelser. Digital Single Market Act er endvidere heller ikke tilstrækkelig ift. at

sikre level playing field mellem europæiske og tredjelandsvirksomheder – og tilstrækkelig beskyttelse af miljøet, samt forbrugerne og deres rettigheder. Informationssystemerne og særligt udviklingen af Your Europe, SOLVIT, IMI, Once-only-princippet og Single Digital Gateway er positive, men ambitionerne bør række videre således at man kan sikre et reelt fungerende indre marked.

Dansk Erhverv støtter, at der fokuseres på at undgå fragmentering og sikre reel udvikling af det indre marked.

Side 8, (Modstandskraft og resiliens):

Afsnit 2.3 går alt overvejende på at holde det indre marked åbnet i en krisesituation (Single Market Emergency Instrument – som Dansk Erhverv har leveret en længere høringssvar på) og bedre/hurtigere reaktioner i sundhedskriser (Health Emergency Preparedness and Response Authority – HERA – som Dansk Erhverv også har leveret høringssvar på).

Der er så et afsnit om industripolitiske forhold – som jo er en større og sideløbende diskussion - og som Dansk Erhverv også konkret tidligere har leveret høringssvar på. I den sammenhæng har Dansk Erhverv fremhævet at en af de vigtigste faktorer for europæiske konkurrenceevne (og sikkerhed) er et velfungerende indre marked.

Side 9-10 (Det indre marked som geopolitisk kapital):

Dansk Erhverv er enige i Kommissionen betragtning om at EU's indre marked skaber en relativ magtposition for EU i verden. EU kan i høj grad fungere som standardsættere – både konkret ift. standardisering og mere generelt i forhold til at skabe lovgivning der kommer til at skabe standarden for regler i verdensøkonomien. Dette er afgørende – både sikkerhedsmæssigt, værdimæssigt og økonomisk. Det indre marked er som Kommissionen skriver rygraden i EU's mulighed for indflydelse på de globale forhold.

Side 11, (Vejen frem):

Dansk Erhverv er enige i, at det indre marked er et afgørende rammevilkår for virksomheder i Danmark og Europa. Det er derfor også centralt at der skabes et forudsigeligt, sammenhængende og juridisk klart enkelt regelsæt som er fremmende for Europas konkurrenceevne.

Side 12, (Håndhævelse af Indre Markeds reglerne og fjernelse af medlemsstaternes nationale barrierer):

Dansk Erhverv er helt enige i at kernen i det indre marked er – ikke alene at implementere reglerne, men også at håndhæve det vi er blevet enige om.

Det er ikke tilfredsstillende at implementeringsmålene (både for formel implementering og konformitet) ikke overholdes og at medlemsstaterne overimplementerer på en måde som grundlæggende undergraver det indre marked sammenhængskraft. En del af dette kan sikres ved at bruge forordninger i stedet for direktiver. Oversigten omfatter desuden kun direktiver, men selvom forordninger gælder direkte i medlemsstaterne, er der også her udfordringer ift. korrekt implementering og håndhævelse. Der er åbenlyst behov for et tættere samarbejde mellem kommissionen og medlemsstaterne for at sikre at det der er aftalt også implementeres, men det som generelt er udfordringen er at medlemsstaterne ikke i tilstrækkelig grad er samarbejdsvillige. Derfor er der

oveni et tæt og forpligtigende samarbejde med medlemsstaterne behov for at Kommissionen også tager sin rolle som traktatens vogtere alvorligt.

Dansk Erhverv er glade for at Kommissionen i februar 2023 offentliggjorde en større pakke med 23 åbningsskrivelser for at sikre det indre marked og samtidigt fik lukket 18 igangværende sager. Selvom dette skridt er positivt, er det meget sent og fortsat i praksis utilstrækkeligt.

Side 14. (afsnit 4):

Det er tankevækkende at 60% af de barrierer der identificeres af virksomheder i det indre marked, er de samme som for 20 år siden. Det tyder på at manglende implementering og håndhævelse både fra medlemsstater og Kommissions side. Hertil kommer medlemsstaternes brug af nationale lovgivning, der i praksis fragmenterer det indre marked. Situationen er reelt således at reglerne for medlemsstaternes notifikationer og de eksisterende informationssystemer ikke er tilstrækkelige. Medlemsstaterne notificerer i alt for ringe grad og informationssystemerne er, selvom der er gjort en stor indsats, fortsat ikke tilstrækkeligt enkle i forhold til at kunne eksportere til eller etablere sig i andre EU-lande.

Side 14 (Afsnit 5)

Dansk Erhverv er, som beskrevet i de generelle bemærkninger, helt enige i at der er et stort uudnyttet potentiale i at forbedre det indre marked for services der udgør en stadigt større del af den europæiske økonomi. Tjenesteydelser udgør ifølge Kommissionens tal 70% af den europæiske økonomi og 73% af alle jobs i EU. Udfordringen er i særligt grad nationale regler – der undergraver det indre marked og skaber fragmentering.

Side 15 (første afsnit)

Dansk Erhverv støtter arbejdet i Single Market Emergency Taskforce og ønsker at denne fortsættes og gerne styrkes således at der kan skabes bedre koordinering mellem medlemsstaterne ift. at sikre en ensartet implementering, håndhævelse og lettelser i de administrative byrder, samt simplificering. Tilføjelsen af 247 professioner, der ikke kræver forudgående godkendelse, er en betragtelig sejr og dette gode arbejde bør blandt andet fortsættes.

Side 16 (afsnit 2)

Dansk Erhverv er enige med Kommissionen i, at der er et stort potentiale i at screene nationale tiltag inden de vedtages i medlemsstaterne. Det der er afgørende, er om national lovgivning der reelt er i strid med reglerne for det indre marked (typisk Servicedirektivet) praktisk kan stoppes eller fortsættes uanset om Kommissionen er kritisk eller ej. Det er ikke i dag tilfældet at national regulering der er i strid med EU's regler kan stoppes indenfor en rimelig tidsramme. Det bør derfor overvejes om der kan strammes på notifikationsreglerne således at Kommissionens behandling har opsættende virkning (injunctions) – således at medlemsstaterne ikke kan gennemføre regler i strid med EU's regelsæt, der så kan stå i årevis indtil der kan blive lavet åbningsskrivelser og ført retssager hos den EU-domstolen. Det er fint at Kommissionen ligger op til at lave et enkelt notifikationspunkt (Single Notification Entry Point) – det er et væsentligt problem at virksomheder kun vanskeligt kan få et overblik over hvilke specifikke nationale regler der gælder for at føre virksomhed eller eksportere til en anden medlemsstat. Det synes dog at fokus primært er på at

gøre det enklere for medlemsstaterne at notificere, hvilket også er glimrende, men at skabe overblik for virksomheder bør ligeledes være en prioritet.

Side 18, (andet afsnit)

Dansk Erhverv støtter at der sættes konkrete mål for at nedbringe implementeringsunderskudet og den procentdel af sager der løses i SOLVIT. Det er dog i tvivlsomt om, de foreslåede tiltag vil kunne opnå disse mål.

Side 18-21, (Afsnit 3.2 – De grønne og digitale dimensioner af det indre marked)

Der gennemgås en stribe eksisterende og kommende tiltag som Dansk Erhverv enten allerede har leveret høringssvar på eller som vi gerne leverer mere konkrete holdninger til når de forelægges i mere konkret form.

Side 21-22 (Konklusioner)

Dansk Erhverv mener at det indre marked er EU's største bedrift. Vi skal forsætte med at udvikle det indre marked og beskytte det mod fragmentering. Dansk Erhverv er ikke overbevist om at det foreslåede i denne meddelelse i praksis er tilstrækkeligt til at sikre dette. Der bør være en øget fokus på at sikre at de regler vi i EU er blevet enige om i praksis overholdes – ellers har vi kun formelt et indre marked. Det gælder både internt mellem medlemsstaterne og ift. til det der måtte komme ind fra tredjelande.

De generelle bemærkninger kan benyttes som resumé i det omfang Erhvervsministeriet og Erhvervsstyrelsen vurderer at det vigtigste pointer fremgår.

Med venlig hilsen og vi står til rådighed, hvis der skulle være opklarende spørgsmål.

Lasse Hamilton Heidemann.
EU- og International Chef,
Dansk Erhverv.